

L'or de Colera, Girona, Catalunya. La mina "Carolina"

JOAN ABELLA I CREUS

Grup Mineralògic Català

Sabadell, Espanya

joanabellacreus@gmail.com

RESUM

Aquest article pretén ser una nota sobre els orígens i l'evolució de la mineria d'or a la zona de Colera, des de les explotacions manuals fins a les industrials, tot posant en valor la seva importància local al llarg del temps.

També es fa una proposta de model de la gènesi d'aquest jaciment i es donen a conèixer troballes contemporànies d'or.

PARAULES CLAU

Or, Colera, Empordà

ABSTRACT

This article aims to be a note on the origins and evolution of gold mining in the Colera area, from manual to industrial exploitation, highlighting its local importance over time.

A model proposal for the genesis of this site is also presented, and contemporary gold finds are made public.

KEYWORDS

Gold, Colera, Empordà

ABELLA CREUS, Joan: «L'or de Colera, Girona, Catalunya. La mina "Carolina"». *Mineralogistes de Catalunya*, vol. 16, núm.2 (2025-2), pàg. 55-72.

INTRODUCCIÓ

Com ja hem explicat alguna vegada, una mina es conseqüència de la història i el jaciment de Colera n'és un bon exemple que mereix ser reconegut amb tota la rellevància que li pertoca. Tanmateix, la mina "Carolina" ha romàs pràcticament invisible per a determinats sectors professionals del nostre país, malgrat el seu extraordinari potencial. El conjunt miner de Colera (fig 1A) reuneix una sèrie de característiques úniques que, sens dubte, el poden convertir en un referent a escala global: entre d'altres aspectes, conserva intactes diverses galeries explotades durant l'època romana, que encara romanen segellades des d'aquell període. Aquesta singularitat ofereix una oportunitat excepcional per aprofundir en l'estudi de la mineria antiga i en la comprensió del nostre passat industrial.

En aquest context històric de llarga durada, resulta especialment rellevant la darrera etapa d'explotació aurífera al terme de Colera, que s'emmarca en la transició de la preindustrialització a la industrialització catalana del segle XIX. Es tracta d'un període en què conviuen, de manera particularment significativa, tècniques extractives de tradició artesanal amb els primers intents d'incorporar procediments inspirats en la nova mentalitat industrial. Aquesta situació de caràcter híbrid no sols reflecteix el caràcter de canvi propi de l'època, sinó que ha permès també la preser-

vació d'exemplars d'or primari que han arribat fins als nostres dies. La seva existència constitueix un testimoni d'alt interès per al patrimoni mineralògic del nostre país.

ELS PRIMERS MINERS DE COLERA

En l'excavació arqueològica d'un sepulcre de corredor del neolític mitjà, realitzada l'any 1979 al conegut Dolmen del Solar d'en Gibert, situat a Rabós d'Empordà, a poc més de tres quilòmetres del monestir

Fig. 1A. Vista general de la zona de la mina "Carolina" de Colera.
Foto: Joan Abella.

